

සිංහල අවුරුද්දේ ප්‍රභවය හා අනාගතය (දෙවැනි කොටස)

සිංහල අවුරුද්ද ශක වර්ෂය මත පදනම් වෙයි. කණිෂ්ඨ රජු දවස ශක වර්ෂය ආරම්භ වීණි යැයි අප උපකල්පනය කළහොත් එ රජු මහායාන බුදු දහම පිළිගත්තේ ද යන ප්‍රශ්නයට ද මුහුණ දීමට සිදුවෙයි. හතරවැනි සංභායානාච සිදුවූයේ කණිෂ්ඨ රජු දවස බවත් මහායානයට එතුමා පේරවාදයට අශෝක රජු සේ වූ බවත් කියැවෙයි. කෙසේ වෙතත් මහායානය නාගරජුන් හිමියන්ගෙන් පසුව ඇති වූ බවට සැලකීමට සිදුවෙයි. මහාවාර්ය කළුපහන වැනි උගතුන් නාගරජුන් හිමියන් මහායානිකයකු නොවී යැයි කීමට තැත් කළ ද ශුන්‍යතාව ඉදිරිපත්කිරීමෙන් හා නිවන සංසාරයට සාපේක්ෂව ගැනීමෙන් උන්වහන්සේ වෙනත් මගක් ගෙන ඇති බව පැහැදිලි ය. නිවන කිසිවකටවත් සාපේක්ෂව ගත නොහැකිකේ එය සංකල්පයක් නොවන බැවින් ය (එය කීව ද එය, එයක් නො වෙයි. නාම පදයක් ලෙස නිවන යන්න යොදාගත්ත ද නිවන යනුවෙන් දෙයක් හෝ යමක් හෝ නැත.). අදුර එළියට සාපේක්ෂව ගත හැකිකේ ප්‍රථමයෙන් ම එ දෙකම සංකල්ප වන බැවින් ය. එහෙත් සංකල්පයක් වන සංසාරය සංකල්පයක් නොවන නිවනට සාපේක්ෂව ගැනීමෙන් නාගරජුන් හිමියන් මූලික වරදක් කර ඇත. නාගරජුන් හිමියන් කිතු වසින් දෙවැනි සියවසට අයත් යැයි සැලකෙන බැවින් ක්‍රිස්තු වර්ෂ 78 දී සිදු වී යැයි කියැවෙන ශක වර්ෂාරම්භය මහායානයට පෙර සිදු වී ඇති බව පැහැදිලි ය. එබැවින් ශක වර්ෂයේ ආරම්භකයන් කණිෂ්ඨ රජු වුව ද නොවුව ද පේරවාදීන් ලෙස ගැනීමේ බාධාවක් තිබිය නො හැකි ය. එහෙත් ප්‍රශ්නය ශක වර්ෂය කණිෂ්ඨ රජු ආරම්භ කෙළේ ද යන්න ය.

බොහෝවිට සිදුවීමට ඉඩ ඇත්තේ ශක වර්ෂය ශාතවාහනයන් විසින් ආරම්භ කිරීම ය. ශාතවාහනයන්ට ද ඇතැම්විට ශක යන්න ද යොදාගෙන ඇති බැවින් මේ අවුල සිදුවන්නට ඇත. ශාතවාහනයන්ට ආනුදු යන නම ද යෙදෙයි. ඇතැම් ඉතිහාසඥයන්ට අනුව ආනුදු ප්‍රදේශයට එ නම යෙදී ඇත්තේ ශාතවාහනයන් හෙවත් ආනුදුයන් විසින් එ ප්‍රදේශය පාලනය කෙරුණු බැවින් ය. තුන්වැනි සියවස පමණ කාලය වන තෙක් ශාතවාහනයන්ගේ ආධිපත්‍යය බෙහෙවින් ප්‍රදේශයෙහි පැවතිණි. පැරණි යුගයේ පේරවාදයේ මධ්‍යස්ථානය වූයේ ලංකාව හා ආනුදු ප්‍රදේශය බව පැහැදිලි ය. ලංකාවත් ආනුදු ප්‍රදේශයත් අතර විශේෂ සම්බන්ධතා වූ බව ද කියැවෙයි. සිහලටියි කතා මෙන් ම ආනුදුයේ ලියැවුණු අටුවා ගැන ද අපි දනිමු. ආනුදු ප්‍රදේශයෙන් බුදු දහම නැති වී යෑමෙන් පසුව ලංකාව පේරවාදයේ එකම මධ්‍යස්ථානය බවට පත්විය.

අප විසින් සොයාබැලිය යුතු කරුණක් නම් ශාතවාහනයන්ට අළුතින් වර්ෂයක් ඇතිකිරීමට වූ අවශ්‍යතාව ය. අවුරුදු 1927කට පෙර සූර්ය ගමනේ යම්කිසි විශේෂිත වුවක් සිදුවීණි ද? එසේත් නැත්නම් එ වසර ශාතවාහනයන්ට සුවිශේෂ වූ වසරක් වී ද? පෘථිවියට සාපේක්ෂව සූර්යයාගේ චලිතයෙහි සූර්යයා බගෝලයෙහි නිරික්ෂණ පසුකරන්නේ මාරතු 21 වැනි දා ය. සූර්යයා එතැන් සිට පෘථිවියට සාපේක්ෂව ක්‍රාන්ති චලයය දිගේ උතුරට ගොස් ජුනි 21 දා කර්කටක නිවර්තනයට ප්‍රගාචීමෙන් පසුව ආපසු හැරෙයි. කර්කට නිවර්තනය උදෙසින් නගරයට ආසන්නයෙන් යන බව ද අතීතයෙහි උදෙසින් නගරය අද ශ්‍රීනිව් නගරය මෙන් වැදගත් වූ බව ද අමතක නොකළ යුතු ය. එදා ලෝකයේ මධ්‍යස්ථ රේඛාව උදෙසින් නගරය ඔස්සේ යන රේඛාවක් ලෙස ගැනිණි. ක්‍රිස්තු වර්ෂ 78 දී සූර්යයා මින රාශියෙන් මේ මින රාශියට සංක්‍රමණය වී ඇත්තේ මාරතු 17 වැනි දාට ආසන්න දිනයක් බව අපි දැනුවෙමු. සූර්යයා මින රාශියෙන් මේ මින රාශියට සංක්‍රමණය වන දිනය, එනම් බටහිර තාරකා විද්‍යාවට අනුව සූර්යයා මේ මින රාශියේ ප්‍රථම (විෂුව) ලක්ෂ්‍යය (ග්‍රස්ට් පොයින්ට් ඔෆ් එරීස්) සමග සමපාත වන දිනය වසර කිහිපයක මාරතු 21 දින සිදු විය යුතු ය. ශාතවාහනයන් මේ දිනයක්, එසේත් නැත්නම් හරියට ම මේ මින රාශියේ ප්‍රථම ලක්ෂ්‍යය බගෝලයේ (සෙලෙස්ටියල් ස්පියර්) නිරික්ෂණ මත පිහිටි වර්ෂය ශක වර්ෂයේ ආරම්භය ලෙස ගත්තේ ද? මෙහි දී විසඳාගත යුතු තවත් ගැටළුවක් වෙයි. භාරතීය නැකැත් පටන්ගන්නේ අස්විදු නැකැත් ය. එහෙත් මේ මින රාශියේ ප්‍රථම ලක්ෂ්‍යය ඇත්තේ රේඛි නැකැත් ය. මේ වෙනස ශක වර්ෂයේ ආරම්භය තීරණයකිරීමේ දී කිසියම් ආකාරයකට බලපෑවේ ද?

ශාතවාහනයන් මේ මින රාශියේ ප්‍රථම ලක්ෂ්‍යය බගෝලයේ නිරික්ෂණ මත පිහිටි වසර ශක වර්ෂයේ ආරම්භය ලෙස ගත්තේ නම් ශක වර්ෂය ආරම්භ වන්නට ඇත්තේ ක්‍රිස්තු වර්ෂයෙන් හැත්තෑ අටට පසු වසරක විය යුතු ය. ශාතවාහනයන් එසේ ආරම්භ කළ වර්ෂ ක්‍රමයක් පසුව ශකයන් විසින් ඔවුන්ගේ වර්ෂ ක්‍රමයක් ලෙස හඳුන්වනු ලැබී ද? එසේ කිරීමේදී ශකයන් විසින් ශාතවාහනයන් ක්‍රිස්තු වර්ෂයෙන් හැත්තෑ අටට පසුකලෙක ආරම්භ කළ වර්ෂ ක්‍රමයක්

ඔවුන්ගේ (ශක්‍යන්ගේ) වර්ෂ ක්‍රමයක් ලෙස හැඳින්වීම සඳහා ඉදිරියට ගනු ලැබුවේ ද? අපි එයට පිළිතුරු නො දනිමු. සමහරවිට එ ප්‍රශ්නයම වැඩිකට නැති ප්‍රශ්නයක් විය හැකි ය. එහෙත් මාර්තු 21 හා 17 අතර පරතරය කුඩාවීම අපට ප්‍රශ්න ඇඹීමට අනුබලයක් වෙයි.

එ කෙසේ වෙතත් කිවයුත්තේ අද ආසියාවේ අප්‍රියයේ 14 සංක්‍රාන්තියක් ලෙස සලකමින් අවුරුදු උත්සව පවත්වන්නේ ප්‍රධාන වශයෙන් ම පේරවැදී බෞද්ධ රටවල බව ය. දිය ස්නානය කිරීම මෙන් ම දිය ඉසීම ද මේ රටවල ඒදින හා සම්බන්ධ වාරිත වෙයි. ලංකාවේ හෝ ඉන්දියාවේ හෝ භික්ෂුන්ට අප්‍රියයේ 14 අළුත් අවුරුද්දක් නො වෙයි. ඉංග්‍රීසීන් මෙරට සිංහල පේරවැද බෞද්ධයන්ගේ අවුරුද්ද සිංහල හා භික්ෂු අළුත් අවුරුද්ද ලෙස නම් කළ ද ඔවුන් ඉන්දියාවේ දී ඒ දිනය භික්ෂු අළුත් අවුරුද් ද ලෙස නම් නොකළේ ඇයි? ඉන්දියාවේ භික්ෂුන්ට සමස්තයක් ලෙස ගත්කල එ අවුරුද්දක් නොවීම එයට හේතුව වෙයි. ඉන්දියාවේ බෙංගාලයේ නම් ඒදිනට අළුත් අවුරුදු උත්සවයක් පැවැත්වෙයි. බෙංගාලය භික්ෂු වුව ද කාල වන්දනාව අත්නොහැරී භික්ෂු සංස්කෘතියට තරමක් පිටින් යන සංස්කෘතියක් ඇති ප්‍රදේශයකි. මා මේ සියල්ලෙන් අදහස්කරන්නේ අළුත් අවුරුද්ද සිංහල බෞද්ධයන්ට පමණක් සීමාවිය යුතු ය යන්න නො වෙයි. සිංහල කිතුණුවන් මෙන්ම භික්ෂුන් ද මුස්ලිමුන් ද අවුරුදු උත්සවය පවත්වනු දැකීමට මම කැමැත්තෙමි. එහෙත් එහි දී සිංහලයන්ට ඔවුන්ගේ නිර්මාණ අභිමි නොකළ යුතු ය. සිංහල අවුරුද්ද මෙරට ජාතික මනෝකසවය බවට පත්කරගැනීමට හැකිනම් එ කළ යුතු ය. එහෙත් අප එ සඳහා ඉතිහාසය විකෘති නොකළ යුතු ය.

ඉන්දියාවේ අද භික්ෂු අළුත් අවුරුද්දක් අප්‍රියයේ 14 වැනි දා නො පැවැත්වෙයි. සිංහල අළුත් අවුරුද්ද මූලික වශයෙන්ම නැකැත් උත්සවයක් වෙයි. සිංහලයන් දේවානම් පියතිස්ස රජු දවස ද නැකැත්කෙළි පවත්වා ඇත. එ පොසොන් පොහෝදා ය. බක් මාසයේ වසන්තය උදාවත් සමග ගහකොළ මලින් බරවන කාලයක් අස්වැන්න කපාගැනීමෙන් පසුව තවත් නැකැත්කෙළියක් ඔවුන් පවත්වන්නට ඇත. සිංහලයන් උත්සව පැවැත්වීමට රැසියන් බව අපි දනිමු. පොසොන් පොහෝ දා පැවැත්වූ නැකැත් කෙළිය මහින්දාගමනයෙන් පසුව ශාසනික උත්සවයක් බවට ක්‍රමයෙන් පත්වන්නට ඉඩ ඇත.

බක් මාසයේ පවත්වන ලද උත්සවය, ශක වර්ෂය ආරම්භය ආනුදු ප්‍රදේශයෙන් සිංහලයන්ට ලැබීමෙන් අනතුරුව, වඩාත් සංකීර්ණ ස්වරූපයක් ගන්නට ඇතැයි විශ්වාස කළ හැකි ය. ආනුදු ප්‍රදේශයෙන් ශක වර්ෂය ලැබෙන්නට ඇත්තේ එදා පැවති පේරවැද සම්බන්ධකම් ඔස්සේ සිංහලයන්ට පමණක් නොව මියන්මාරය තායිලන්තය හා කාම්බෝජය ආදී රටවලටත් බව විශ්වාස කළහැක්කේ අද ද එ රටවල් සංක්‍රාන්ති උත්සවය අප්‍රියයේ 14 හෝ ආසන්න දිනයක් පැවැත්වීම හේතුවකටගෙන ය. එහෙත් මේ සියල්ලන්ටම වඩා උත්සවශ්‍රීයෙන් සුර්ය සංක්‍රාන්තිය අගයන්නේ සිංහලයන් ය.

නොනගනය යන සංකල්පය මුළුමනින් ම සිංහලයන්ගේ නිර්මාණයක් විය යුතු ය. සුර්යයා මිනිසෙත් මේෂයට පැමිණියේත් (අගත) නැති නොපැමිණියේත් (අනගත) නැති කාලය නොනගත කාලය වෙයි. පෘථිවියට සාපේක්ෂව සුර්යයාට අහසේ එක් ලක්ෂ්‍යයක් පසුකර යෑමට ගතවන කාලය හරියට ම පැය දොළහක් හා මිනිත්තු හතළිස් අටකි. එබැවින් අහසෙහි මින රාශිය හා මේෂ රාශිය වෙන්කරන රේඛාව පසුකර යෑමට සුර්යයාට පැය දොළහක් හා මිනිත්තු හතළිස් අටක් ගතවෙයි. ඉන් පැය හයක් හා මිනිත්තු විසිහතරක් ගිය තැන සුර්යයාගෙන් බාගයක් මින රාශියෙහි ද අනෙක් බාගය මේෂ රාශියෙහි ද වෙයි. සුර්යයාගෙන් බාගයකට වඩා මේෂ රාශියෙහි පිහිටන්නේ නොනගනයෙහි දෙවැනි හෙවත් අපර බාගයෙහි ය.

නොනගනයෙහි නැකැත් නැත යන්න බොරු කතාවකි. මිනෑම වෙලාවක අහසෙහි නැකැත්ක උදාවී ඇත. මේ කියන්නේ සමහරවිට සුභ මුහුර්ති ගැන විය හැකි ය. එහෙත් නොනගනයෙහි අපර භාගයෙහි සුභ මුහුර්ති ඇති බැවින් මෙය ද බොරුවක් වෙයි. අද සිංහලයන්ට කෙසේ වෙතත් පැරණි සිංහලයන්ට විචාර බුද්ධියක් තිබුණු බැවින් පැරැන්නෝ නැකැත් ගැනීමට සුර්යයාගෙන් බාගයකට වඩා මේෂ රාශියට පැමිණෙන තුරු බලා සිටියහ. එය ඥානාවන්ත ක්‍රියාවක් බව අමුතුවෙන් කිවයුතු නො වෙයි. එබැවින් පැරැන්නෝ නොනගනයෙහි අපර භාගයෙහි දී නැකැත්ගත්හ.

ශක්‍ය වර්ෂය පටන්ගත්තේ සිංහලයන් නොවුණ ද , ඒ ශාන්තවාදයන්ගේ ක්‍රියාවක් වුව ද, සිංහලයේ සංක්‍රාන්ති උත්සවයට විවිධ අංග එකතුවූහ. සිංහලයන්ගේ නිර්මාණශීලීත්වය පෙන්වන කඳුම උළෙලක් වනුයේ සිංහල අවුරුද්ද ය. වෙනත් කිසිම රටක නැති ආකාරයෙන් සිංහලයන් සංක්‍රාන්තිය හා සම්බන්ධ උත්සව පවත්වන්නේ එබැවින් ය.

ශ්‍රී වික්‍රම රාජසිංහ ඇතුළු වඩුග රජුන් අවධියෙහි සිංහල අවුරුදු උත්සවය ආරම්භ වීණි යැයි මතයක් වෙයි. වඩිගයන් ද අවුරුදු උත්සවය පැවැත්වීම අරමුණක් නො වෙයි. වඩිගයන්ගේ මුල්ගම ආන්ද්‍ර ප්‍රදේශයෙහි විය. ඔවුන් ලංකාවට පැමිණියේ අද තම්බපාය වැසි කියන ප්‍රදේශයෙන් බව සැබෑ නමුත් ඔවුන් තම්බපාය වට ගොස් ඇත්තේ ආන්ද්‍ර ප්‍රදේශයෙන් ය. වඩිගයන් ද සිංහල අවුරුද්ද ඔවුන් පැවැත්වූ ආකාරයට පැවැත්වීමට ඉගෙන ගත්තේ සිංහලයන්ගෙන් විය යුතු ය. එයට හේතුව ආන්ද්‍ර දේශයේ හෝ තම්බ පාය වේ හෝ අවුරුදු උත්සවයක් ඒ ආකාරයෙන් නො පැවැත්වීම ය.

අප දකුණු ආසියාව නමින් හැඳින්වෙන ප්‍රදේශයේ ඉතිහාසය වෙනත් අයුරකින් බැලීමට පුරුදුවන්නේ නම් ඉංගිරිසින් ඇතුළු බටහිරයන් මේ කලාපයේ ඉතිහාසය ලිවීමට ගොස් එය අවුල්කර ඇති ආකාරය තේරුම්ගත හැකි ය. මේ කලාපයේ ප්‍රදේශ අතර තිබූ සම්බන්ධය හේතුවකටගෙන එක් ප්‍රදේශයක ආරම්භ වූවක් ටික කලකින් අනෙක් ප්‍රදේශවලට ද ගලාගියේ ය. සමහර අවස්ථාවල ඒ වෙනත් ප්‍රදේශවල මුල් ප්‍රදේශයේ තිබියාටත් වඩා හොඳින් ඒ ආරම්භ වූ දෑ වර්ධනය විය. එයට හේතුව ඒ සඳහා අවශ්‍ය චින්තනය ඒ අනෙක් ප්‍රදේශයේ ශක්තිසම්පන්නව තිබීම ය. බුදුසමය හා අවුරුදු උත්සවය සිංහලයන්ට භාරතයේ ප්‍රදේශ දෙකකින් ලැබිණි. එහෙත් ඒ ප්‍රදේශ දෙකට ම වඩා හොඳින් අදත් බුදු සමය හා සංක්‍රාන්ති උත්සවය ඇත්තේ සිංහලයන් අතර ය. අනාගතයේත් ඒ එසේම වනු ඇත.